

NAŠA SLOGA

POUČNI, GOSPODARSKI I POLITIČNI LIST.

"Slogom rastu male stvari, a neologa sve polkvaru" Nat. Posl.

Predplatna s postaranim stoji 2 for., a soljaka samo 1 for. za cijelu godinu. Razmijenio 1 for., a soljaku 50 novčića za pol godinu. Izvan Carorino više postarina. Uživo se nošlo najmanje 8 soljakah to su voljni, da im list saljemo svim ukupno pod jedinstvenim zavjetom i imenom, darat doma za 70 novčića, na godinu stvarkom. Novčić se salju kroz poštarsku Našnicačku. Imo, prezime i najbolja Pošta valja jasno označiti. Konačni list, naložio na vreme, neka to javi odpravniku u otvorenu pismu, za koje se neplaća nikakva poštarnina, napisav izravno Reklamaciju. Tko listu prima, za koju će se neplaćati, neka je pošten, to ga i plaća.

Poziv na Predplate.

Ovim pozivamo što toplije na predplate za nastajuću godinu 1881.

Mladim ljetom naš pučki list stuplja u dvanajsto godište svojega obstanja. Tim je od djeteta postao djecakom. To će reći, njegovi su seljaciči čitatelji, kako se nadamo, dosli do spoznavanja sainih sebe, to jest onog starog i slavnog plemena, iz kojeg su potekli. Ali do podpune mužke zrelosti, što sama sobom vlada i ravna, još je jako dalek put, pak im još mnogo i mnoga nauka treba. Ovaj jih je list stopram sa sna probudio; sad treba, da jih netko primi za desnicu ruku, pa vodi po mučnoj životu stazi. A tko će to bolje i uspiješnije, nego ovaj drug njihova djetinstva, ovaj njihov stari prijatelj? Zato se obrāćamo prije svega našim starim predbrojnikom, prošnjom, neka ma ni jedan od njih nezagubljen na ovaj poziv, nego neka svu i podpunu broju ponove svoju navadnu predplate. Istom se prošnjom obraćamo i onim, koji su ga nekad ljubili, pa zanemarili i zapustili; kao i onim, kojim dosad nije leknuo, pa ga nisu ni drzali. Neka znaju jedni i drugi, tko ga nečita, taj spava; a tko ga je zapustio, da će zadrieniati i opet zaspasti. A danas, u ovo naše budno doba, gdje sav koliki svjet za svjetlom gine i hlepi, nije lepo ni jedno ni drugo.

Dakle na predplate svi i svuda, da „Naša Sloga“ opet dodje do tri hiljade svojih predbrojnika, kao što jih je već jednom imala, pak da se pojavlje i okrije na dusi i na tlicu: te bude dika i ponos našega u Istri naroda. Hvala Bogu, hlešnja je ljetna dosta liepo odgovorila težakomu trudu i muci; zato neka se odkine ono par novčića i za ovaj list, koji je u svakoj prigodi prvi težački prijatelj i najpozdaniji svjetovatelj. Ciena ostaje kao i dosad 2 f., a za tezake 1 f. Gdje se 8 od njih pod jednom postom nadje, pak se dogovore, da im list svim pod jednim pasom saljeno, slati ćemo im ga i za sainih 70 novčića po glavi. Novčić neka se salju „Postarskom Naputnicom“ (Vaglia postale — Postanweisung), jer je manji trošak. Tko lista nedobi, neka nam javi otvorenim pismom, napisav izvana Reklamaciju, za koje se neplaća poštarnina.

Ovom prigodom uz zahtvalu molimo naše stare vredne dopisnike, neka i nadalje kile „Našu Slogu“ svojim zaslužnim perom; a svim se drugim našim prijateljem preporučujemo što toplije, da se je slete u to isto ime. Na koncu prosimo stare dužnike, kad pogledaju u kesu, neka se i nas domisle.

U Trstu 16. prosinca 1880.

Uredništvo NAŠE SLOGE.

Izlazi svaki 1. i 16. dan mjeseca.

UREDNIŠTVO I ODPRAVNIŠTVO

nalaze se

Tipografija Filzi d C. Amat, na Štuli Žonta, N. 7.

Pismo se salju platjena poštarnina. Vesti, dopisi i drugi spisi stampaju se u cijelosti ili u izraku, naime prama stojaj trielbush i smjer oroga Lita. Ne podpisani se dopisi neupotrebljuju. Osoba napadajući i često sakravano stvari neznano mjesto u ovom listu. Približeno se pismo islaže po 6 novčića svaki redak. Oglaši se 8 redakata stoji 60 novčića, a svaki redak surišće u novčići; ili u slučaju operiranja po što se pogoda egzamenski i odpravnici. Dopisi se novraćaju. Uredništvo i odpravnici, osim izraurednih sluđajova, neodpisuju, nego putem svoje listinice.

Škole u Istri NA SVRSI ŠKOLSKE GODINE 1877-1878.

III.

U politič. kotaru pazinskom.

1 mužka sa 4 razreda, u Pazinu, talijanska.
1 mužka sa 3 razreda, u Labinu, talijanska.
1 ženska sa 3 razreda, u Pazinu, talijanska.
1 ženska sa 2 razreda, u Labinu, talijanska.
1 mjesovit sa 2 razreda, u Žminju talijansko-hrvatska.
12 mjesovitih sa 1 razred.

U svih ovih poslijednjih dvanaest učenjiv je jezik talijanski. Te su škole u Tinjanu, Sv. Petru, Lindaru, Novakilu, Graciselu, Gologorici, Piemu, Boljumu, Plominu, Sv. Nedjeli (fabinski), Sv. Ivanu, Krngi. U njekih tih područjih su dosad svećenici. Osim njih ima nekoliko pomoćnih škola.

1. Sudbeni kotar pazinski.

Pazinske občine stanovnici (13000) su u Pazinu jako potalijenjeni, al govorje hrvatski osim činovnički (3000); Hrvati su u Graciselu, Grobniku, Botočnigli, Kaščergi, Krbutah, Krščki, Grdomselu, Gologorici, Lindaru, Novakilu, Piemu, Previžu, Skoplaku, Zarečju, Trvižu, Tupljaku, Bernu, Zamku. Po jedna talijanska obitelj u Piemu, u Graciselu ili gdje drugdje nehrise hrvatstva tih selah. Talijanske su škole u Pazinu, Graciselu, Gologorici, Lindaru, Novakilu, Piemu. Sa vjeroučiteljima na pazinskim školama 14 učiteljskih silah. Druge škole nejma.

Tinjanske občine stanovnici (skoro 3500) su svi Hrvati: u Tinjanu, Krngi, Sv. Petru. Dve tri obitelji talijanstvu voleće u Tinjanu neumijuju njezinu hrvatstva. U Tinjanu, Krngi, Sv. Petru su talijanske škole. 3 učiteljske sile. Drugih nejma.

Boljunske občine stanovnici (4000) su Hrvati: u Gradinju, Brestu, Pazu, Posrtu, Sušnjevcima, Gradinji, Letaju, Vranji, Učki. Škola u Boljumu talijanska, 1 učiteljska sila. (U pomoćnih na Vranju i Sušnjevcima podučaje se valjda hrvatski).

Znunjske občine stanovnici (blizu 4000) su Hrvati: u Žminju, Ceru, Sv. Ivanu, Krajevom bregu. U Žminju je škola dvojako mjesovita: mužko-ženska i hrvatsko-talijanska. I to se je izvojevalo posle dulje borbe, pošto se je hrvatsku školu htjelo imati. Za školu u Sv. Ivanu ustanovilo se talijanski učenivi jezik. Drugih nejma. U sve 3 učiteljske sile.

2. Sudbeni kotar labinski.

Labinske občine stanovnici (5700) su Talijani i potalijenjeni, ali još hrvatski govoreći, u gradu Labinu (2000). Hrvati u okolici labinskog, u Brdgodu,

Cerovici, Krmenici, Kunju, Dubrovi, Ripendi, Sv. Nedjeli, Sambregu, Vety, Vlahovom. Labinske škole i svetoneđelski su talijanske, sa vjeroučiteljem u Labinu 7 učiteljskih silah. Drugih nejma.

Plominiske občine stanovnici (blizu 5000) su, osim tri četiri obitelji talijanske u gradiću Plominu, Hrvati, i to u Plominu, Brdu, Čepiću, Krsanu, Kozljuku, Jesenoviku, Maločraski, Novjanski. Plominjska jednorazredna, mješovita škola je talijanska, i učiteljska sila. (Za pomoćne u Čepiću i Krsanu ustanovljen je talijanski učredni jezik).

Pazinski sudbeni kotar ima 21 učiteljskih sila, za Talijane 20, za Hrvate 1.

Labinski sudbeni kotar ima 8 učiteljskih sila, sve za Talijane.

U cijelom političkom kotaru, osim jako potalijenjenoga Pazina i Labina, čisto hrvatskom, plaće se 28 učiteljih ili učiteljicah za Talijane, i za Hrvate (uzane li se najme jednu od dviju) u Žminju za Talijane, drugu za Hrvate). I jedno i više razredne, osim dvojako mješovite žminjske, sve su, i mužke i ženske i mješovite, talijanske. To se ni u najnovije vrijeme promjenilo niti. Za školsku godinu 1880-81. bilo je raspisano 4 službi učiteljskih, u selih čisto hrvatskih toga kotara, sve sa talijanskim učenim jezikom. Od prisotnog zahtjeva se da moraju i hrvatski znati.

Pokrajinski i školskih nameta izlazilo se 1878. godine:

u sudbenom kotaru pazinskom 5112 f. u labinskem 3328 f.

Neizjedrani zaostalak loga nameta iste godine iznosio je:

u sudbenom kotaru pazinskom 13038 f. u labinskem 3316 f.

Skoro sav pokrajinski i školski namet plaćaju u tom kotaru Hrvati. Za sve školske zgrade i stanove učiteljskoga osoblja, osim za pazinske i labinske, plaćaju samo Hevali. I za sve lo imaju jednu učiteljsku sliku.

Jednakopravnost.

Občina dolinska čisto je slovenska Naravski bilo bi da se u ujezinom uredu sve slovenski ureduje. Ipak tomu nije tako niti danas, kad su već običnari pričinjeno probudjeni. Tko je tomu osobito krije, nek kaže sliedeće. Prijašnji glavar dolinski bio je počeo dopisivati slovenski i sa višimi oblastmi, imenito sa kotarskim poglavarnom. Prijašnji kotarski poglavlar reče jednom občinskom glavaru dolinskemu: vi možete pisati slovenski, al tim čete sami sakriviti, da Vas se spisi neće rješavati, ili veoma kasno. On nije najme poznavao slovenskoga jezika, pak je htjeo, da se piše njemački ili talijanski, kako on razumije. Sa sadašnjim kotarskim poglavarem jedva će biti bolje. Nit on nezna slovenski,

DOPISI.

Halublje na Kastavčini.*

Odkad izlazi „Naša Sloga“, bio je u njoj, ako se nevaram, jedan jedini dopis iz Halublja, akoprem Halublje nije ni najmanji ni zadnji kui velike občine kastavske. Bilo je to onda, kad se posućalo pitanje, tko da popravlja i načinu zapušćeno onda staru cesarsku cestu, što spaja sva gornja stran občine kastavske, s jedne strane sa izvozanim jelenovim i bukovinu šumama, a s druge sa susjednim gradom Riekom, nastim prvojim središćem. Mi se dakle ne utičemo novinam i njihovoj pomoći nego u velikoj i skrajnoj sili. A da li

* Zakasnjeno rad nedostatka prostora.
Pred.

je sila, skrajna velika sila, što nas evo tjeru, da se danas opet pera latimo, neka sudi, tko čita.

U Austriji obстоји закон, да se sva djeca, koja su za to sposobna, moraju poslati u školu; a gdje se roditelji neće da pokore tomu zakonu, sile se, kako je i pravo, multom ili globoom i drugimi pedepsami. U Istri obстојi zakon, da svaki državljan ima placati toliko i toliko prireza ili adicionala, da se mogu uzdržavati pučke škole, koje su djeca dužna poslati. U Istri obстојi zakon, da občinari moraju sami skrbiti za stan učitelja i mjesto za školu, i to onak strogo i bezuvjetno, kako su strogo i bezuvjetno dužni, školski odgojiti svoju djecu.

A kako se kod nas, u sv. Mateju, na Habsburgu, u kastavskoj občini ovršava taj zakon? Tako, da 328 mužke i ženske djece sposobne za školu planduje bez svake škole i nauka, akoprem živimo u Istri, dakle u Austriji, akoprem plaćamo težkom mukom pokrajinski prirez, akoprem imamo u sv. Mateju stan za učitelja i mjesto za školu dosta prilično. Pitam ja sad, nije li Bogu plakati, gledajući ovoliču dječiju mužku i žensku bez ijednoga učitelja, gdje bi morali biti po zakonu dva učitelja i dvije učiteljice. Tko je tonu krov?

Bit će kakvih 30 godina, što sv. Matej ima svojeg kapelana. Dokle bi jase škola pod crkvenom oblašću, taj je kapelan uz sve svoje ostale dužnosti morao i školu učiti. Kad je ono prije desetak godina bila škola iztrgnuta iz crkvenih rukuh, sadašnji prevrđeni kapelan, g. Gjuraj Premuda, držao je i na dalje školu sve do proste jeseni, ne iz dužnosti nego jedino iz prave kršćanske ljubavi i pozrtvovnosti. Ali proste mu se jeseni zahvalio lerek, neka neotvara škole, jer da će doci zastalno učitelj, koji nam se već cikle dve godine običavao. A sad evo nas već i usred zime, a učitelja ni eut ni vidjet, tko je tonu krov? Što mi znamo jest, da je radi toga bila dva puta komisija, prvi put u Maju, a drugi put u Avgustu mjesecu, a drugo neznamo. Nego je ipak euđno, da su Mune u isto doba pitale učitelja, kad i mi: pa evo Mune ga već imaju, a mi smo još bez njega. A Mune, ako li tko nezna, spadaju pod isti goveran, pod isti Kapitanat i pod istu luku, kao i mi. Tko će nam i našoj djeći nadomjestiti ovoliči i ovak ludo straćeno vrieme? Nekoji ljudi kao da neznaaju, što je jedna godina u kraljevom vojnjeku. A s druge strane Bog zna, kolika će djece sasvim drugim putem krenuti nego li bi bila, da budu stupila u školu. Spočituju nam, da smo neuki, da nismo radi napredku i prosveti, da neimamo svojih naučenih ljudi; a evo za nas gotov novac, za naš težki trud i muku nedaje nam se školah, nego nam se zatvaraju i one, koje smo već imali. Ime kod nas ljudi, koji vele, da smo Talijani ili Njemci, da bi već od 50 godina i više imali i Bože kakovitke škole. Ali i ti i svi ostali govore na sva usta, da i mi plaćamo poštene porez, prireze i sve, na što nas zakon duži, pak da smo i mi kao Njemci i Talijani ovlašćeni tražiti za svoj novac svoje narodne škole, pa da nije ni najmanje pravo, da se našim žulji školaju po Istri Njemci i Talijani, dočim mi životarimo u neznanstvu i gluposti.

Ja sam ovim dopisom kao čovjek i kao državljan učinio svoju dužnost; iznio sam na svjeđu skrajnu brigu i zaost ovog velikog dijela kastavskih občina; sad neka gledaju, da učine svoju dužnost i oni, koji su na to postavljeni što od cesara što od puka: pak da se jedni i drugi naučivamo u sreći i zadovoljstvu Božjeg mira i blagoslova. — Dajte nam škole: drugo vas nepitamo!

Iz Tinjanske občine, početkom g. 1881.

Njekoliko je mjeseci prošlo da nije bilo nikakva glasa u „N. Slogi“ sa naše občine. Neobično je potrebito, da se tko oglaši, te da nariše zanemaren občinu upravu naših poglavara.

Kroz ciele tri godine i pol odkad upravlja naš načelnik našom občinom nevidi se, da bi ni za dlaku napredovali ma u ikakvoj stvari. Netreba da nabrajamo ovde stvari, koje bi morale biti učinjene, a da se učine, postigli su da drugu prigodu, kad budem objelodantili i na srdece položiti buduce izabratiti se imajućemu zastupstvu, nu nemogu a da nerečem i koju sada. Odkad sedi na glavarskom stolom naš načelnik, koga netreba da imenujem, nije se držalo redoviti skupšćinai kako zakon pripisuje svaka tri mjeseca a od izvjeđenih sjeđnica niti govor osim da je visi oblast strogo naložila, da se drži. Po zakonu imali bi se predložili od načelnika računi od dohodaka, potrošaka i urednih občinskih najdajle dva mjeseca po svršetku upravne godine. Minula prva, minula druga, minula treća i još šest mjeseci; nu od računa se ništa neviđe! Dobro bi bilo da se i ostale občine u našu ugledaju! Neznam gdje su bili rapzentanti, među kojima je ipak poštenjak, da se zato nisu pobrinuli? Glasilo se, da jima ta uprava načelnika dogorjela, nu zasto se nisu kod nadležnih oblastih potužili? Nu proste su i ove tri nesretnye godine te videći visa oblast slabu upravu naloži načelniku, da odmali počne pripravljati potrebite stvari za nove izbore, da se čim prije valjano zastupstvo izabere. Njemu bila to deveta brig, i to se vuklo četiri mjeseca prije nego su se listine na pregled u redu izložile. Početkom decembra izpravile su se progreske i po zakonu imali su slediti odnadi izbori, pak Bogu hvala nisu jošte ni sada. Zateže se i viče, a neznamo zašto. Nadamo da će Tinjanci svoj dobar glas sačuvati, te da će se kod budućih izborih muževno izkazati birajući u zastupstvo vrle i nadrone muževe!

Iz istočne Istre, dne 25. prosinca 1880.

U 23. broju „Nase Sloge“ godine 1878., preduzeli su zadačom bottiru iskremenim bralanskim savjetom hrv. pučko učiteljstvo u Istri i na Kvarnerskih otoci, da se upiše medju članove hrv. pedagogijskog književnog Sabora u Zagrebu, uz dodatak, da se radi svoje daljnje strukovne naobrazbe prediplati takodjer i na školske časopise „Napredak“ i „Hrvatskog učitelja“.

Pošto sam tečajem ovog mnogog vremena ponajviše čitao prvo navedene listove, ne bi li možda našao medju novim članovima hrvatskog pedag. književnog Sabora u Zagrebu i ime kojega istarskog pučkog učitelja ili učiteljice, mi se do danas nemogu povoljiti.

Akoprem se nisu moje poštene želje tečajem ovog vremena ozivotvoriile ipak se ja pisanja okaniti neju, jer ne na to bodri naša narodna poslovica: „Po drugi put Bog pomaže“.

Ako čovjek zeli neuki svjet uvjeti o kojoj istini ili ga nastoji od kojekvitki presudak odvratiti, valja mu zato upotrebiti sva moguća sredstva, da cilj svoj postignuti uzmognu.

Ali kod izobraženoga stalaša, kao što je učiteljski sciens, da bi bilo suvišno na takvi način postupati jer ako učiteljstvo samo nije kadro slavititi uživisenost svoga dienog zvanja i potrebu usavršavanja u svojoj struci, lad jamačeno slabo po nas.

Ako nije mnogo ali ipak imade i medju istarskim pučkim učiteljstvom i takovim, koji su po materinskom jeziku i rodu pravi Hrvati, te akoprem su se odgojem svojim hrvatskomu jeziku po-

svima ili djelomice otudjeli, zato dobrom voljom i čitanjem hrvatskih knjiga i časopisa mogli bi lasno i za kratko vrieme prisvojiti si ono znanje, koje možda u mladosti nebi postignuli ni za više godina. Ugledajmo se braeo u primjer ostalih drugih naroda, kako svaki pa bio i najmanji narod svoj jezik njeguje i svojom se knjigom ponosi.

Kako već napomenuh, ono što čovjek u mladosti zanemari to mnogo kasnije u muževnoj dobi nadoknadi; tako onaj tko je u mladenačkoj dobi bio obesio hrvatsku knjigu na klin, neka sada — dok je još na vremenu — dječekrung svoga znanja marljivošću i uztrajnošću nastoji rasiriti, tršeći si, da umi i srdece naobrazi i oplemeni. Radi toga neki se svatko radi svoje daljne strukovne naobrazbe nabavlja svake godine po koj komad dobrih i poučljivih hrvatskih knjiga ter će na taj način za nekoliko godina sakupiti lepi broj knjiga za svoju knjiznicu. Evo tu njekoliko vrednih listova. „Napredak“ izlazi tri puta na mjesec, stoji 70. for. na godinu. „Smilje“ stoji 70. nov. na godinu, svakoga mjeseca izlazi jedan broj sa slikama, list za odrasliju dječiju. Može postati podpmogajućim članom „Književnoga hrvatskoga pedagogijskoga sabora“ sa 1. forom a dobijes koncem godine nakladom Sabora izdane knjige.

Nadalje nijedan svjetan učitelj nek nepropusti, da se neupise medju doživote članove književnog društva Sv. Jeronima u Zagrebu plativ u to lime jedanput za uvječ 5 for. pak dobiva od istog društva kao na uzdarje svake godine do četiri lepe i poučljive knjige, a bogme ne bi zlo bilo, da se upiše i medju godišnje člane „Hrvatske Matice“ u Zagrebu plativ uime toga 3 for. te bi za ovu svetu dobio na dar lepi broj knjiga raznoga sadržaja.

Braćo učitelji! sponenite se da ste sinovi starih porodicah hrvatskih, pioniri svi u kolo bračinske slike te posvetite sve sile vaše za stvar narodnju, jer doći će vrieme a i ovo je možda blizu, gdje bude povijest narodnjeg preporoda mile naše Istre ubiljila crnimi stvari inuena onih faktora koji su bili glavni neprijatelji hrvatskog jezika i hrvatske narodnosti i precili ovim razvoju i slobodu.

Dobra misli u učitelji.

Iz Lindara. *)

Kad se pita hrvatske škole u Istri, kašto su bili pitali Lindareci g. 1875, il im se nista ne odgovara, kako je to činilo e. k. pokrajinsko škoisko vijeće u Trstu, ili im kažu: nemožemo, jer nemanje hrvatskih učiteljih. Kad se pak javi koji Hrvat učitelj za koje učiteljsko mjesto, to ga neprimaju, kako je to činilo e. k. kolarsko vijeće u Pazinu pod izlikom, da nezna dovoljno talijanski za poučavanje. — Pred nekoliko vremena molio je učiteljsko mjesto u Lindaru g. Vlah, absoluirani učiteljski kandidat, a kot. škol. vijeće ili bolje njegov predsjednik ga dekretira da Boljun ponajviše radi toga što nezna tobože predavati talijanski. Lindareci ostadoše bez škole. Nu euto se da su Jos dva čestača mladića kompetirala za ovo mjesto, ali nije nijednoga ovamo, valja su jim povratili molbenice. **)

Lindareci su još bez učitelja, a dječa jih dangube bez nauka. Tko je tonu krov? Valjda se misli, kad nemožemo proturati u Lindar učitelja Talijana, to neka ostani Lindareci bez škole. Ali sto ovdje učitelji Talijan? Nije li bio sest

godinah i po, pak kakvim plodom se je mogao pohvaliti na odlazku? Tim, da je i sam izpovjedio, da se ovdje nemože drugče poučavati van hrvatski. — A za koga bi došao učitelj Talijan? Za tri jedine Talijanke! a do 120 Hrvatske djece ne ide ove pasti! Gdje je pravica? Jeli tako predlagao g. Dr. Costantini u porečkom saboru, kako i sada se nastoji izvesti ta nepravda? — Jeli je to odgovor e. k. kot. škol. vijeća na molbenicu ovdješnjih svećenika da se uvede hrvatski jezik nastavnim? Jeli je to odgovor na onu molbenicu, koju su bili god. 1875 podpisali mnogi seljaci na e. k. pokrajinsko škol. vijeće? Dakle nas ne poznaju van onda, kad imamo dati naše sinove, nek liju krve bez svoje koristi! Da, da! Ima nekoliko Lindarskih mladiča na srednjih školah, koji već sada čete dobro u svojih srdečih hrvatskih duh i koji će vremenom ostati na branici svoga roda proti svakom neprijatelju naše narodnosti, došao on od sjevera ili zapada!

Ako i sada prečuje naš glas, vi koji nam radite protivno, znajte, da mladež naša vam neće ostati dužna!

Pogled po svetu.

U Trstu 14. siječnja 1881.

Ovaj put neimamo ništa izvanredna da javimo našim čitateljum. U Beču i u ostaloj državi sve pri starom. Govori se samo vec više vremena, da je grof Taaffe predložio Caru imenik nekojih muzeval, što bi imali biti pozvani u taku zvani gospodski vijećnicu, da tū umnože i ukrije njegovu stranku. Čuje se, da će to biti većinom Poljaci. Njezinka se stranka ne prestano napije, da podkopa Taafsea i njegovo ministarstvo. Poslje što je bunila po gradovih, zaredila je buntiti proti njemu i po njemačkih selih. Ali njemačke seljake kao da nije toliko mar za politiku zidovskih bečkih novinaral, koliko za svoje poremećeno materialno blagostanje. Zato u nekojih svojih sastancih govorili su najmanje o politici, a najviše i najčešće o dačah i o silnih državnih troškovih, koji da vode državu na rub propasti. Iz politične izjave, što ju odskora običelodano putem Novinai neki česki rodoljub, vidi se, da Česi bistro slivajući sadanj položaj toli svoj koli sve desne stranke, pa da neće nista učiniti, što bi moglo il Taafelu otegottiti nastupljeni put, il čak ljevičarom vlast opel u ruke turiti. To je znak političke zlosti i sjegurne pobjede.

Prekosutra, dne 16., sastat će se hrvatski sabor, da imenuje kraljevinsku deputaciju, koja će zajedno sa istovrstrom ugarskom deputacijom imati pobliže ugovoriti način, kojim da se bivša Vojnička Graniča vrati u krilo matere zemlje. Taj će dogadjaj u poviesti hrvatskoj ostati zapisan zlatnim slovima.

Grčka se stvar nije ma ni za pedalj pomaknula napred. Dapaće Grčka kao da nije ni pristala na tako zvani mirni sud, a o Turškoj neima ni govor. Tu moramo dakle čekati, da vidimo, što će nam doneti Jurjev danak, stari jonački sastanak. Srpska se skupština otvorila u Biogradu već 10. travnja. Bugarski sabor u Sofiji radi još jednako. I južna se Bugarska veoma lijepo razvija. U Franceskoj bijaku protulih danah občinski izbori. Bjehu izabrani velikom većinom sami umjereni ljudi, dočim su pretherani republikane i komunardi ostali na ejedilu. To je znak, da Francuzom neide po čudi objest sadanju njihove vlade, uslijed čega su njezini pristase veoma zabranuti. Dne 6. otvorio se engleski parlament. Prvi ministar, znani starac

*) Zaknjenjeno rad nadostatka prostora.

**) Čujemo, da je ukradeno dekretiran gosp. Kinkela za podmitelja, ali da upravo da radi toga da neće primiti to mjesto, što je imenovan samu podučiteljem.

Ured.

Gladstone, bori se tu poput najokretnijeg mladića: ali što ovo što ono, njegovi se protivnici množe od dana do dne. U Njemačkoj sve po starom. Uckanje proti Židovom kao da se nemisli slići. Posjeće više vremena Bismarck se opet vratio u Berlin. Talijanski kralj sa ženom zapustio se u južne strane svojeg kraljestva na otok Siciliju, gdje mu se poklonila i mnogobrojna deputacija iz susjedne Afrike, što se u Parizu negleda najljepšim okom. Pobjeda Rusija nad Turkomanima u Aziji potvrdila se. U ostalom ni ostanak nista nova.

Franina i Jurina.

Fr. Je l' bila pul vas popisja?
Ju. A je i svakako vili je bilo.
Fr. Ma dragi ti, ja sam jako kurioz, ča si rekak, knd su te pitati s kojim jezikom občes illiti

govorisi?
Ju. Da ti pravo ređom, bil sam intrigan. Kada pridom s Čiribirci znam i u njima lindikat, u oficijeljima djujmo najveć talijanski, pak znam i tako ku tor ku zbrusit.

Fr. Tako ki jezik si zapisal?
Ju. Protiri sam malo čolo, pak rekak, da onako govorim, kako mo je mat navadila, i kako najveć govorim.

Fr. Tako hrvatski, kako i ja.
Ju. Da ca. Leg samo mi gre po glave, ča su napisali oni, nasi ljudi, ki su se učili i ki moraju svaki čas drugačije govorit.
Fr. Valja da su storili, kako i ti i ja.

X

Ju. (pjeva): Pop Dubrovčić živio
Čast hrvatskog spasio
Noka budo uzorom
Svim hrvatskim župnikom.

U Vopričini i Rukavcu
Halub, Kastvu, Klanu,
Mošćenici, Borgudu,
Berešeu i Lovrami.

Na Voleškom, Hrušici
Podgrajcu, Jelsanah
Brezovici, Pregarju
U Goleu, Sliyvi i Munah.

Ju. Dobro si počeo novo loto Frane.
Fr. Da je dobro nobi kantali nego svaki dan luje!
Ju. A kade si se ta posmica naradil!
Fr. To ti neće ov put povodet, ma drugi put
ću ti još engad kantat; tar jo još dosta
dobro, dok nasu jado kantamo. Kad no-
budomo ni kantali će bit posvo slabo.
Stoj dobro do budućega puta.

Različite vesti.

NJ. Visost carevč Rudolf neće se ženiti, kako je već bilo oprodođeno, mjeseca februara nego se jo ženitba odložila za nekoliko meseci i to kako se glasa da molbu roditelja buduće carevine Stefanie.

Neznanje. Ovdje u Trstu izazeli često talijanski list "Independent" počinom od nove godine obaziro se na Istru i Gorice te domaća svakostnike dopisali iz tih provincija. Prostor lista nedopušta nam, da odgovorimo stogom na one dopise, možda čemo to s pogodno dobiti, a za danas samo ujekoliko rieči. U broju od 10. januara nemožemo dopisnik iz Istra da pregori, kako "Naša Sloga" bodri pučanstvo i to osobito, kad se jo radi o popisu. Kaže da mora izlaziti u kojem sluču Trsta te da je organ jedno slavenske stranke. Mi mu već danas kažemo, ako nezna, da naš list izlazi u sredini Trsta te da zastupa interese cijelog hrvatskoga naroda u Istri i kvarnerskih otočići. Tuži se, da je vlasta razposlala tiskanje same u hrvatskom i slovenskom jeziku, jer da je u Istri do 10. plomenih slavenskih ili kako njeki narativi (bolje rekuć bedastiji) kažu da je do 16 različitih pasmina, a glavna da je rumunjska! Pak neće čovjek da se smije. Iz cijeloga se članaka opizava, da nije možda zloba, koja tako piše, nego da jo puka nozunstvo, ignoračija, koja se toboži siri nad naobrazeni svjet. Živu mod narodom ali juri nije stalo do njega, kad se o njem piše. Veli dalje, da Istran kaže da je Istran, pak će

da se nečudi slobodoumnim Talijanom! Najgore pak je što juri je, da svećenici podučaju narod. Pak još se usudjuju kazati, da smo zaostali u kulturi!

Silna bura pojivala se početkom nove godine u Trstu a najjaču silu imala je 6. o. m. na dan sv. trih kraljeva. Mnogo se jo nesrečali pripretilo, ujekoliko brodovat nestalo iz luke, jer je bura prekinula il omotala lance te se jo šuditi, da nijo nijedan brod postradao. Dvojica njih u moru poginula, kamo jili je silni popah bure odnesao.

Slavenska Čitaonica u Trstu obdržava je dne 2. o. m. obči zbor gleda izbora novoga odbora. Izabrani su vrli muževi a na čelu njim za predsjednika vrli i pozitivnog rodoljub g. M. Polić.

U Kopru doznamo, da je ondje na 30. decembra 1880. pokopana uz veliko saudečku Margareta udova Revelante. Ova vredna starica ugledala je svetlost god. 1796 na Pažinskom to jo ujek rado je hrvatski jezik govorila. Zadnje dano života olakšao je joj nezin sin g. Ivan Revelante, ravnatelj c. k. učiteljišta u Kopru. Ljutka njoj zemljica!

Novi banknote po deset forinti. Austro-ugarska banka misli povudi sve banknote od 10 for., koju su izdane 15. januara 1868., pak jo zato izdala nove, na kojih je firma "austro-ugarska banka" i datum od 1. maja 1880. Novi banknote su mnogo manje, modernije boje, na jednoj strani štampano je ujemuški i na drugoj magariški. Staru banknote mogu se još svagdje izmjenjati do 30. septembra 1881., a početkom od 1. oktobra 1881. do 31. decembra 1881. same kod glavne banke u Beču i Budimpešti. Od 1. januara 1882. noće se vođe stare banknote primati za plaćanje. Od tega vremena će se moći same kod glavne banke u Beču i Budimpešti zamjenjiti i to do god. 1878. Kasnije gube svaku vrednost.

Vojnički zajtrak. "Militär - Vorordnungsbüro" od 17. pr. mjes. prihobuje jednu mreždu ratnoga ministarstva, kojom su određuju, da se od 1. siječnja 1881. za sve podastanike i monake, koji boru novac za menuzu, može uvratići pristojba za zajtrak od 1.25 novčića. Za svakoga monika i dan. Zajtrak imade redovito sastojati od prožgane čorbe, nu ipak so zapovjednikom dosta prepričata, da obzirom na mjestna, klimatska i zdravstvene odnose spoznatum se glavnim licencom odaberu za zajtrak drugu hrancu.

Ruski konsulat u Austriji. Časopis „Rossija“ prednje vindi, da premjesti konzulato iz Dubrovnika, Rijeke i Pošte u Prag, Zagreb i Lawov, gdje će se moći puno bolje orientirati.

Brodolomija u godini 1880. Vrednost tečajenja godine 1880 potencijalni brodolov i ujekovlje tovara iznosilo je od prilike 68,327.000 funti Sterlinga, računajući ovim i 47,495.000 funti št. engleske vlastnosti. Ukiputi broj prijavljivanih brodolomija je 1880., za 8 mjesaca nego u prethodnoj godini. Ljudi poginulo je do 4000. Po prilici 200 brodova potonulo je u ističi tega, što se srušilo.

Djavrili odnosi namjestačnika. Kako javlja "China Daily Press" u Pekingu (jednom kinézkom pomorskom gradu), unro je prosloga rujna namjestač tog grada. Omah postje nejegove smrti proši se među kinézkinim pješčanstvom glas, da su utvrgla odjeći djavli. On jo naime netoliko dana prije svoje smrti do posjedi jednu tri sto godina staru drvo, o kojem su Kinzi tvrdili, da pot je progovorni grauanji djavli često objevaju rječuti. Razjedinili ušliči ovoga čina djavli da su zaključili umoriti namjestača i onda njegove duši odvesti u podzemni svjet. Djeca i radnici pokojnog namjestača poklonile su na tijarom riježtaru, da blago postupaju sa premijumom.

Samoubojstvni u Beču bilo je prošle godine 297. Nemože dočekati smrти. Jedan reformirani. U moravskom seocu Lhoti živi žid Joachim Bauer, prodavajući po selu različne stvari. Ortodoxan je, a svi mu se brojki medju reformovane. Neprestano je dražio oca radi stara mu kaput i uvjeke ga nagovarao, da si kupi već jednou novi — al badava. Napokon izmisli modern sin način, pronađe naime kaput, koji je otac slučajno kod kuce ostavio, skratići poljskom židu, pa kad je stari kuči došao i pitao za kaput, prihvatio mu sin smijajući se, što je učinio. Al starac udari u viku i reči sinu, da jo u kaputu bilo 2500 for. i četiri sročke po 100 forinti. Sin, zaboravio sada sasvim da je reformiran, te počne s otcom jaukti.

Nova crkvena država. Stanovnicici republike Andorra u Španjolskoj (ta republika ustanovljena je god. 803 po Ljudevitu Pobožnom, sinu Karla Velikoga, te sada broji 12.000) zamolio nedavno papu, da ih uzme pod svoju zaštitu i smatra svojinu podanici. Papa odazvao se joj želji, te je urgelski

biskup po njegovom nalogu prošle nedjelje uzeo u posjed ova republika. Istom sgodom održavajuća je u svih sedam crkvama, koje se nalaze u ovoj republici, svečana služba božja.

Koliko se u Njemačkoj popije piva? Po podatcima statističkoga letopisa za njemačko carstvo izvareno je u Njemačkoj od 1872 do 1879 svake godine 20 milijuna hektolitara piva. Po tom oispada na svaku glavu putanstva 90 litara u godini. Razgledav trošnju piva u pojedinim njemačkim zemljama, opaže se, da ga Bavarska najviše troši, jer to odgovara na glavu ništa manje nego 262 litra u godini. Tu onda dakako nijo šudo, što se pivarski sluzi grozo sa obustavom radnje, kada so kavi njihov svakdanji depunut od 24. oka obilati na 20 oka.

Pojavačac za 15. for. 11. n. U malu gradčku okružju torontalskoga priredište nadavno plesnu zabavu u korist postradalim Zagrobčanom. Nuka ljepotica razplaćena čuvstvom za Zagrobčanu (možemo li iškazati), klicavica je cijelo u tu svrhu, nu joj nijesu mogli dovoljno zastupati, dobiti jo za svoj cijelo samo 15. for. 11. novčić. *Obor*

Upozornjemo našu čitatelju na oglas četvrtne strane, kojim su Alojz Bader sviećar preporuča čest crkvenim oskrbnikstvom.

Knjizevne vesti.

Knjizevni natječaj.

"Matica Hrvatska" raspisuje u smislu zakladnica iz zaklade Dušana Kotura knjizevnog natječaja za god. 1881. od tri ste (300) for. e. vr. „za jedan izvorni priporjet (novella ili roman), koja obišće hrvatski deset tiskalnih arhiva ili dramatski proizvod bez obzira na obseg.“ Natječaj traje do konačnog mjeseca decembra god. 1881., do kojeg raka se inundu rukopisi u običnoj formi podnijeti „Matici Hrvatskoj“ na ruku nejzina tajnika.

Po odboru „Matica“ nagrađeno djelo postaje vlastničtvom „Matici Hrvatske“, koja ga je u smislu zakladnice dužna tiskati tečajem godine dana, posto je nagrađa dopisana.

U Zagrebu 1. januara 1881.

Odbor „Matica Hrvatske“.

**

Knjizevni natječaj.

„Matica Hrvatska“ kao upraviteljica zaklade grofa Ivana N. Draškovića za nagradjivanje valjanih hrvatskih knjiga raspisuje ovim natječajem za nagradu godine 1881., koja će iznositi prilike 800 for. nast. vr.

U smislu opurke zakladateljke od 10. decembra 1855. točka C. imade se kod dopisivanja nagrada osebito u to nazit: „da se natječujući se rukopisi prednost doda onomu, koji je kada najviše doprijeti k pravoj poduci puka o praktičnim predmetima, te time unaprediti njegovo duševno i materijalno stanje. Kod dopisivanja nagrada neće se ipak glodati samo na absolutnu vrstnoco spisa, nego se nagrada može dopitati i onomu spisu, koji prema sadržajnom stanju hrvatske zadržava u njoj odlikivo mjesto, i vrstalu ju je podiši.“

Ciela nagrađa će se dopitati rukopisu same takvomu, koji uz svoju absolutnu vrstnoco iznosi bar potnajst tiskanih araka, — ako iznosi manje, dopit će se razinjenoj nagradi. Ako nobi bude valjana izvornika, tad će se i provodi vrstnički protivoda stranih literaturi razinjeno nagraditi.

Rukopisi imaju se najkasnije do 31. decembra 1881. podnjeti „Matici Hrvatskoj“ na ruke nejzina tajnika.

Pisac, komu bude nagrada dopisana, neće se ista izpitati u smislu opurke točke H. odnosa, nego tekdar onda, kad djelo svoje „Matica Hrvatskoj“ podstara tiskano.

U Zagrebu 1. januara 1881.

Odbor „Matica Hrvatske“.

Prijateljem hrvatskoga narodnoga blaga!

Od velikog su zamašna za kulturnu i pravnu povijest Hrvata njegovi narodni običaji, prijevode, pjesme i poslovice. Od koliko su korišćeni i uplići narodni običaji za same pravne dokazao je nemorni izvršitelj narodnih običaja dr. V. Bogolić u Knjizevniku god. III. Njegov „Sbornik“ prava je sroča po nas Hrvata.

Neizverpivo je to narodno blago! Te kakvo je naš narod život uživao je prilično toga što nije ruka na svetlo izvijela nju. Al ja! — u nekih predjeljih Hrvatskih, gdje je narodna svjetla jato potlačena, gabu se svi viši i viša dragocjenost naša i kotač tudiština uvlaci u naš pul prostu svoju robu, da njom izmijeni i iztizue zlato i biserje hrvatsko!

Narodni naši običaji mijenjaju se također težjem vremena što uslijed nutarnjih što uslijed vanjskih utjeha. Valja ih i stoga razloga kupiti! Il za nje gotova sramota što smo toga i onako već dosta svojim nemarosću pogubili? Pa i s mnogih strana hoće da nam se naša muka i naša dija otme te svetu prikaže pod krivim li nedostojnim imenom.

Hrvati! Skupljajmo materijal, da ga uzmogu pozvati potomstvo srestrano upotrijebiti! Tko se je bavio narodnim pravnim običajima vidio je da se upravo na ženitvu nadovezuje mnogo vrlo zanimljivih pravnih običajih a i s razlogom, jer upravo je ženitvu temelj obitelji, — obitelj i odnosaj, koji u njoj nastaju prikazuju se kao jedan od temeljih strogav prava privatnog — te znade dakle zašto je narod hrvatski polagao u svojih običajih veliko važnosti ženitbi. A i svaki drugi odnosaj i dogadjaj u životu pojedinca označen je svetlosti narodnog obreda, običaji ili poslovicama dotičujućim upravo važnosti njegovog.

Sponjenuo narodno blago služi također i socijalnim i ekonomičnim svrham paroda našeg. Zna to svaki koji je iole u narod za vriji u njim se bavio. Premda su ženitbeni običaji u svih Hrvata osnovani na jednakoj glavoj misli to uz geografsko, klimatsko i vjerozakonske razlike sasvim jo naravno da su se porodilo i no male različnosti odgovarajuće provincijalizmom u pojiziku.

V Bogolićevom „Sborniku“ ima nešto zbirčen ženitbenih običajih. Na dr. Bogolić upotrijebio je većinom samo one običaji, koji su mu njegovi povjerenici poslali bili neobični i mnogo na raznina hrv. talij. i njem. dijela, u kojih su prikazuju ženitbeni običaji Hrvata.

Uredjujne to ženitbene običaje sabrao sam osim Bogolićevih radnja još preko 26 znamli i nežest i bezimljini pisacima u raznih hrvatskih književnosti poslavim do početka od g. 1835. U najprije doba imma dosta tuga i u raznih hrv. i njem. časopisima. A kakav je tek ogroman materijal u Vuku, Dančiću, Vrćeviću, Ljubiću, Ljubiću, Martinoviću, Stojanoviću, Uliću, Tomiću (o muh. Hrv.), Klaucu itd., u sbrici narodnih istarskih pjesama (nedavno izaslih), u Vukovoj, dr. Marjanoviću, Mažuraniću! itd. —

Dosale što uređih, u nešto neposredno iz naroda same sakupili bilo da bi znatno sbrist. Nu uvijiv kako su budinici o nekih krajevih golo neistinu pisali, slobodan sam ovim surinjeru umoliti sve prijatelje narodnoga blaga po svih pokrajnjih Hrvatske, da mi posluju narodnih običajih priporjetakal, pjesama i poslovicama, u kojih bi se sa srušili slična slična strana za ženitbene nego i inu narodno običaje, te koji bi i drugim kasnijim sabatoljom moglo služiti gradnjom za kulturnu i pravnu povijest Hrvata. Od poruda do smrti prepletene je život našega puka različitim obredi i običajima, koji imaju važnost ne samo za povijest materijalne već i duševne njegove kulture, u kojih možda ima važnih tragova stare njegove mitologije, te koji se po tom prikazuju neovisnim blagom za prosulju one njegove prošlosti o kojoj nisu nista se govore pisani spomenici.

Tu sbrist: „Ženitbeni običaji u Hrvatih“ kao prvi moj; — Prilog kulturnoj i pravnoj povijesti Hrvata, kanim popuniti sa više svatovskih pjesama, koje ne po pjevaju po razini pokrajnjih hrvatskih donovina, a uz to dodat četvrti narodnih poslovicama i rječnicima izrazih — sva aco spuđajući, nebiti li se tako narodno blago, posud razstrkano, što bolje sačuvati moglo.

Naravniji izpitatori hrvatskih starina i čuvani poznajnici narodnoga našega blaga veleću, g. dr. J. Hanul, pregleđav dobrostivo moju sbrist, odborio je moj namam i rad iztečući od koliko su važnosti takovi spomenici kulturne prošlosti našeg naroda.

Prijatelje hrv. nar. blaga, na koje upravljam ovu molbu molim, da kod ženitbenih običajih uzim u gledištu: koji se godinom u našoj vjeri i ženu: kako so držao pri tom sastanci, ima li simboličkih obreda pri tom, što sudi puk o takovoj vjeri (zaraku) i obratu; da li trolje mladence roditeljsko dozvole; kako su odnosili med mladenci i rođadci; kako so dužnost platiti miraz (da li možda kroz trgovinu nekoč u Hrvatsku kupa); što sudi narod o vjerencie — sljedbenici razne vjere; što o imovini t. zv. prije? Nužno je da iztraže što je sa svatovskim troškovima i kakovima sva sva svatovski obredi?

U istinu narod hrvatski smatra svatvu svatovskim svatovinom. S toga on toj svatkovini posvećuje i mnogo vremena i mnogo troška. Često i previše. „Svako se svjatoj pjesmu pjeva“ kažu puk, pa upravo tako svako skoro solo im i svoju običaj. Ta ko nju od nas opazio osobit onaj čar, koji odaju svatovski obredi, tko nije zanjetio one staro hrv. go-stoljubivosti pri svatbi? Cielo se selo tom

sgodom veseli, mladi i stari ijujući a uz zvonce glaso gusalah, dudašah, sopolah, vidušicah ili taninajkanjah zaboravljaju se na sve zlo i svu nevolju, koja u tolikoj mjeri tlači mukotrpan narod hrvatski. Pa kako se tek tad milo pjesmece pjevaju, da se ljubko i posnosno ore dolem — gorom!

Molim još učitro sve prijatelje hrv. naroda, da izbraže — a bit će mi to za dušu — kakovi su sve obični nazivi pri svatbi; kojim se obredom svršuje ženitba; kakovi su odnosiši među mužem i ženom važni; što znaju o razstavi a nek se sjete potonje pogledati i cijelu ženitvenu zajednicu! —

U obredu melini da mi se priobice viesti o obredima, kojima prati pak razne dogodjaje u životu pojedinaca n. pr. kršćenje, kumovanje, oprobrenje medjih na polju, smrt, pobratimstvo (posestrijevstvo), značenju brojevaj (srpsnih i nesretnih) itd. da mi to uzmogu služiti gradjoni kao onstavak mogu rada sastojeceg u tom da priredim materijal za obič kulturnu poviest našega naroda!

Trošak ē sabirateljem po mogućnosti namiriti a svaki svjet — došao ma s kojo strane — primam sa: dobro došao!

Hrvati! Pamtimo, da ē nam bljub, bez kog nam nema života dati zemlja, ta zemlja je majka naša; pamtimos da ē nam hlepotu narod dati, i narod nam je otac naš. Sabirajmo narodno hrvatsko blago, dok ga ima, dok ga ne ponestane, da i njega ne proguta lakoma ludjinština!

Ante Pukler, pravnik u Zagrebu.

Pregled trščanskoga tržišta.

dne 15. Januara 1881.

	OD for. nr.	DO for. nr.
Vosak primorski i ugarski za 100 kg	—	—
Kafa Portorik	100	110
S. Domingo	72	80
Rlo polug vratil	59	81
Cukar austrijski	35	30
tučeni	36	40
Cvetlo travo bulado (Gelantomo)	120	182
Naranč skrivenica	1	75
Karube puljekko . . . za 100 kg	12	—
boraničko	7	25
dalmatinsko	—	—
Smekvo kalmatna	17	—
puljekko	13	16
Ljumini okravljene	4	75
Badiomiti štitni moduljoli pulj. za 100 kg	95	97
dalmatinsko	—	—
Lošnjak	27	44
Sljivo	15	16
Pšenica ruska	12	23
ugarska	12	13
galacka	10	75
Kukuruz (turkino) ruski . . . ugarski	—	—
Raz	9	30
Jedan	7	50
Zob ugarske . . . arbarska	7	8
pasulj (fajol), polag vratil robo	10	12
Dob	—	—
Leđa	14	13
Oriš talijanski	17	20
hrnjek (kitajski)	14	16
Vuna bosanska	108	115
mordoska	125	—
arbarska	125	—
Istarska	—	—
Dasko koruško jabolico	57	80
Stajersko	51	70
Oredo	10	20
bukorico	7	50
Ulio italijski, nizjo vratil . za 100 kg	50	65
najbolje	—	—
srednjo vratil	38	41
dalmatinsko	—	—
Istarsko	35	—
Kamena uljo u barilah . . . u kasotah	12	75
Koko strojeno naško	15	75
suhu velorio naško	155	85
dalm. ist. i boz.	—	—
janješko naško . . . za 100 kom.	90	106
dalmatinsko	60	91
korje	65	75
runono slano	60	65
suhu	55	70
zgoje za 110 komadah, u arboru	28	35
Bakalar	25	32
Sardolo 1 baril	13	25
Vitrilo modri . . . za 100 kg	26	27
zoloni	—	—
Maslo	65	89
Loj dalmatinski i naški	10	50
Sko	60	—
Masi (salo raztepljeno)	60	—
Slanina	56	58
Razija otolitar (100 litara)	—	—
Galviro istarski . . . za 100 kg	30	—
Ruj naški	9	—
Išček istarski	8	50
Ljšće od javerika	12	14
Vinsko strogotina (Grifula) aploh	31	48
Mod	30	—
Lumbor (jabuke) od javo-riklo	12	25
Pakal barili od 100 kg . . . za 100 kg	31	75
Cunjo (straco) . . . za 100 kg	2	18
Katram dalmat.	14	16

Ték Novaca polag Borse u Trstu od 1-13. Januara 1881.

Br. do o	Cardeški (težina)	Napoleoni	Lito ster.	Prid. strobo (težina)	Br. do o	Cardeški (težina)	Napoleoni	Lito ster.	Prid. strobo (težina)
1	—	—	—	—	9	—	—	—	—
2	—	—	—	—	10	5,51	9,36	11,78	—
3	5,52	9,35	—	—	11	5,52	9,36	—	—
4	5,51	9,35	—	—	12	5,52	9,36	11,78	—
5	5,51	9,30	11,78	—	13	5,51	9,36	—	—
6	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	5,51	9,35	11,77	—	—	—	—	—	—
8	5,51	9,35	—	—	—	—	—	—	—

Za potresom postradale Zagrebčane.

P. n. g. M. Reboli župe uprav. u Klanu dostavio for. 12 novč. 24 sakupljenoj u istoj župi; g. Janjčić I. vjetori u Katinari for. 2; univerzitetski župnik u Trstu for. 3; dva neimenovana u Škodenu svaku po for. 2; Puk Riznitski (kod Kopra) for. 3,00; Milostiju saliranu u Katinarskoj crkvi f. 11; u crkvi sv. Paskvala for. 4.

Svi dosadnji sveti poslušno ravno Nacelniku grada Zagreba, koje se čestiti u imo darovanih izraziti najstolješi zahvalnost svim donatorima; danasnji pak izvršili smo p. n. g. Policijsku, članu trščanskoga odbora.

LISTNICA

P. n. g. Vanjčić I. u Maria Zell: Namireno de konca godine 1881. Da ste nam zdravo!

Samostan oo. Franjevac u Trstu: Dobro, kako želite.
Duminic I. u Senju: Dobre!
R. Šinović u Bočevi: Mirno de koncu t. god. Pisalo ravno u Zagreb: Slavnoj Matici Hrvatskoj. Živili!

OGLASI.

RIEČ ISTARSKIH HRVATAH

Talijanom
i svim na koje spada.

Ponutkom članka: „L'Istria ed il nostro confine orientale — Paolo Fabbri“ tiskana u „Nuova Antologia“ 1879.

Može se dobiti za 70 novč. kod:

Primorska tiskara
na ŠUŠAKU
kraj Rieke (Fiume).

Br. 2214.

Razpis natječaja.

Za mjesto občinskoga liečnika u Kastvu (Castua) u Istri. Plaća je 600 for. godišnjih, a 400 for. paušala za konji i kola, ako i dokle jih liečnik drži. Pristojba za pohod bolestnih u obsegu občine omogućena je posebnom tarifom.

Najvjecatelj valja da je doktor medicine i kirurgije i da temeljito zna hrvatski govoriti i pisati.

Vrieme do 15. februara 1881 u klopmo.

Osnova pogodbe može se viditi u obič. pisarni i može se dobiti prepis iste za novč. 35.

GLAVARSTVO OBĆINE KASTAV,
27. decembra 1880.

Munić, glavar.

Prva Istarska

TVORNICA VOSKA Simovah Antonia Artusi u Rovinju

nagradjena II. darom na izložbi u Gradcu video kako sve više raste potraza njezinih vošćanih proizvoda te povećav tvornicu pruža svojim konsumentom cene i pogodbe uz koje se nije bojati konkurenčije. — Nudja svoje proizvode (svjeće, duplike, svjeće bojadisane).

I. vrsti (compimento) po f. 2,20 kilo

II. " " " 1,80 "

III. " " " 1,60 "

Bojadisane svjeće na ulju 3. —

Tko odmah plati dobije 3% odbitka (skonto), ili pakto ne četiri mjeseca bez odbitka. Roba slobodna od vozarine do svake željezničke stacije.

Sve navedene vrsti uz cenu tvornice nalaze se u zakladah:

u Piranu kod g. A. Casali.

„Pazinu“ kod g. Mazzarelli & Mizzan. na Rieci (Flume) kod g. A. Gilardi.

Što se tiče vrstnoće moglo bi ju jamiciti mnoge svjedočbe raznih časnih župnikih i crkvenih upravitelja i razne poljave različitih novinah Beča i drugih pokrajina, nego protivniv svakom nekoristnom blebetanju pripusćaju vlastnici svoje proizvode sudu onih, koji će iste rabiti, a plaćat će se kad bude naručba promajnica; u protivnom slučaju primiti će vlastnici tvornice naručene proizvode na svoj trošak natrag ili pakto će se platiti cena najdražje vrsti kao što kod III. vrsti.

OGLAS.

Podpisani vlastnik trgovine

SVIEČAH

zagradjene na raznih svjetskih izložbah
kao i na onej nedavno obdržanoj u Gradeu

preporuča častnim crkvenim oskrbičtvom svoje iz čistoga pčelogna voska sastavljenje svjeće kao što je naredjeno po obredu. Fabrikacija stoji pod nadziranjem mnogocarstne nadbiskupske kurije u Gradcu.

Podpisani javnici bez pogreške nesamo dobrotu, kakvu i druge fabrike pružaju, nego i pravil Izvor svogih svjećah Iz čistoga voska od pčela; te se održe svake plate u slučaju, kad bi se dokazalo, da njezine svjeće prodane za vosak od pčela i u odnosu računau kakav drugi tok.

Napomenite svjeće mirno i po malo gore, nekapiju i nekidaju se.

Cena iznosi f. 2,50 po kilogramu, što je jednako f. 1,40 pobeckoj funti te se može platiti tečajem jedne godine bez interesa.

A da bude č. crkvenim oskrbičtvom lagje, podpisani činit će doći svjeće, svim onim, koji ga kakvom naredbom počaste, u najbližingu željezničku postaju, poštu, li luku i to bezplatno (franko) i postoje svake vozarinje. Podpisani providjen je uvek velikom zalogom ne samo takvih svjećah, nego i zalogom jednostavnih i četverouglih duplirah, uskršnjih i slikanih svjećah itd. svake veličine i debeljine te smatra da se može natjecati u svakom obziru sa svakom sličnom trgovinom u državi il izvan nje.

Ako bi tako želje svjećah il duplirah niže vrsti, vlastitoga prozvadjanja, lakško ga poslužim onimi II. vrsti, rečenih „soltana“ po f. 2,20 kilogramu, i III. vrsti po f. 1,80 kilo istom godbom kao odzgor.

Umoljavaju se dakle čest. crkvena oskrbičtva da prime na znanje više napomenute prednosti, što se tiče cene i povoljnij ujetjal.

Osobitim počitanjem ponizni

Alojzio Bader

svetac Sjeminarska ulica broj 125.

Oglas.

Javljamo našim čitateljima i ostalom
štovanom občinstvu, da smo pomoći
„Matici Hrvatske“ dali preštam-
pati iz „Naše Slogi“ u posebnu
knjigu, koja u maloj osmini
iznosi preko 380 stranah,

ISTARSKE HRVATSKE

Knjiga se može dobiti kod
Odpravnictva ovog lista po
for. 1. Čist je dobitak
namenjen „Našoj Slogi“ i „Bra-
tovščini hrvatskih ljudi u Istri“, zato
se nadamo, da ćemo ju razprodati u
najkratće vremenu.

ODPRAVNICTVO NAŠE SLOGE.